

¹G. Baikushikova , ²A. Amrenova

¹PhD, acting Associated Professor, e-mail: baikushikova.gulnara@kaznu.kz

²Master's student, e-mail: amrenova.aray@gmail.com

al-Farabi Kazakh National University, Kazakhstan, Almaty

EVOLUTION OF CONCEPTUAL BASICS OF RUSSIAN FEDERATION'S FOREIGN POLICY TOWARDS COUNTRIES OF CENTRAL ASIA

Abstract. Relations between the Russian Federation and the Central Asian countries have always been of strategic importance for both sides. The topic of the study is interesting because against the background of historical events, in the absence of experience in the conduct of foreign policy only by the newly independent Central Asian countries and building their own ways of development, it is possible to trace changes in the conceptual foundations of foreign policy and strategy of the Russian Federation in relation to this region. Despite the twenty-eight years since the collapse of the Soviet Union, there remains a high degree of interdependence between Russia and the Central Asian States. This is due not only to the large extent of the common state borders, but also to the common economic policy promoted both within the framework of the Eurasian Economic Union and on a bilateral basis. Thus, the Central Asian region is a major supplier of energy resources to Russia, through the territory of which raw materials are transported to the countries of the European Union, while Russia exports mineral products, machinery and equipment to the Central Asian countries. However, it is worth noting that, despite the efforts made by the Russian authorities to establish relations with the Central Asian States on a bilateral and multilateral basis, to this day there is no single separately developed concept that would determine the long-term strategy of the Russian Federation in Central Asia. It is no secret that official conceptual sources are required for the study of relations between countries, but since there is no single document of the strategy in relation to the Central Asian countries in the Russian Federation, it is necessary to turn to other concepts. Thus, in this article the authors examined the evolution of the conceptual basics of foreign policy and strategy of Russia towards Central Asian countries with which it is possible to identify stages of relationships, the strategic goals of the Russian Federation and the region's place in Russian foreign policy.

Key words: Russian Federation, Central Asia, foreign policy concept.

¹Г. Байкушикова, ²А. Амренова

¹PhD доктор, доцент м.а., e-mail: baikushikova.gulnara@kaznu.kz

²магистрант, e-mail: amrenova.aray@gmail.com

әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті, Қазақстан, Алматы қ.

Ресей Федерациясының орталық азия елдеріне қатысты сыртқы саяси тұжырымдамаларының негіздерінің эволюциясы

Аңдатпа. Ресей Федерациясының Орталық Азия елдерімен қарым-қатынасы әрқашан екі жақ үшін де стратегиялық маңызды болды. Зерттеу тақырыбы тарихи оқиғалар аясында, тәуелсіздікке жаңадан қол жеткізіп Орталық Азия елдерінің сыртқы саясатты жүргізуде тәжірибесі аз және өзіндік даму жолын енді құрған кезеңде, осы аймаққа қатысты Ресей Федерациясының сыртқы саясаты мен стратегиясының тұжырымдамалық негіздеріндегі өзгерістерді байқауға болатындығымен қызығушылық танытады. Кеңес Одағы ыдырағаннан бері жиырма сегіз өткенімен Ресей мен Орталық Азия мемлекеттерінің өзара тәуелділігі жоғары деңгейде қалып отыр. Бұл тек ортақ мемлекеттік шекаралардың үлкен көлеміне ғана емес, сонымен бірге Еуразиялық экономикалық одақ аясында да, екіжақты негізде де жүргізіліп жатқан ортақ экономикалық саясатқа да байланысты болып отыр. Осылайша, Орталық Азия аймағы Ресейге энергия ресурстарын жеткізушілердің ішіндегі ірісі, оның аумағы арқылы Еуропалық Одақ елдеріне шикізат тасымалданады, Ресей болса Орталық Азия елдеріне минералды өнімдерді, машиналар мен жабдықтарды экспорттайды. Алайда, Ресей билік өкілдерінің Орталық Азия мемлекеттерімен екіжақты және көпжақты негізде қарым-қатынас орнату жөніндегі күш-жігеріне қарамастан, бүгінгі күнге дейін Ресей Федерациясының Орталық Азияға қатысты ұзақ

мерзімді стратегиясын анықтайтын жеке әзірленген тұжырымдамасы жоқ. Елдер арасындағы қатынастарды зерттеу үшін ресми тұжырымдамалық дерек көздерді қажет ететіндігі жасырын емес, бірақ Ресей Федерациясында Орталық Азия елдеріне қатысты бірыңғай стратегиялық құжаты болмағандықтан, басқа тұжырымдамаларға жүгіну керек. Мақалада авторлар Ресей Федерациясының Орталық Азия елдеріне қатысты сыртқы саясаты мен стратегиясының тұжырымдамалық негіздерінің эволюциясын қарастырып, соның негізінде қатынастардың қалыптасуының кезеңдерін, Ресей Федерациясының стратегиялық мақсаттарын және Ресейдің сыртқы саясатында Орталық Азия аймағының орнын анықтады.

Түйін сөздер: Российская Федерация, Центральная Азия, внешнеполитическая концепция.

¹Г. Байкушикова, ²А. Амренова

¹доктор PhD, и.о. доцента, e-mail: baikushikova.gulnara@kaznu.kz

²магистрант, e-mail: amrenova.aray@gmail.com

Казахский национальный университет им. аль-Фараби, Казахстан, г. Алматы

Эволюция концептуальных основ внешней политики Российской Федерации по отношению к странам Центральной Азии

Аннотация. Взаимоотношения Российской Федерации со странами Центральной Азии всегда носили стратегически важный характер для обеих сторон. Тема исследования интересна тем, что на фоне исторических событий, в условиях неимения опыта во ведении внешней политики только обретшими независимость центральноазиатскими странами и построения ими своих собственных путей развития, возможно проследить изменения концептуальных основ внешней политики и стратегии РФ по отношению к данному региону. Несмотря на прошедшие двадцать восемь лет с развала Советского Союза, между Россией и государствами Центральной Азии сохраняется высокая степень взаимозависимости. Это связано не только с большой протяженностью общих государственных границ, но также с общей экономической политикой, продвигаемой как в рамках Евразийского Экономического Союза, так и на двусторонних основах. Так центральноазиатский регион является крупным поставщиком энергоресурсов в Россию, через территорию которой сырье транспортируется и в страны Европейского Союза, в то время как Россия экспортирует в страны ЦА минеральные продукты, машины и оборудование. Однако стоит отметить, что, несмотря на предпринимаемые властями России усилия по налаживанию отношений с государствами Центральной Азии на двусторонней и на многосторонней основах, по сей день не существует единой отдельно разработанной концепции, которая бы определяла долгосрочную стратегию РФ в ЦА. Не секрет, что для исследования взаимоотношений стран требуются официальные концептуальные источники, но так как единого документа стратегии по отношению к странам ЦА в РФ не существует, следует обратиться к иным концепциям. Таким образом, в этой статье авторами была рассмотрена эволюция концептуальных основ внешней политики и стратегии РФ по отношению к странам ЦА, благодаря которой можно определить этапы становления отношений, стратегические цели РФ и место региона во внешней политике России.

Ключевые слова: Российская Федерация, Центральная Азия, внешнеполитическая концепция.

Introduction

On December 8, 1991, in Viskuli near Brest (Belarus), the leaders of the RSFSR, Ukraine and the Republic of Belarus signed an Agreement on the collapse of the Soviet Union and the creation of the Commonwealth of Independent States. For almost three decades, Russian foreign policy has undergone a number of major changes, characterized by the transition from complete political domination of the Atlanteans, to defend the role of one of the most powerful centers of the multipolar world.

The first Minister of foreign Affairs of the newly formed Russian Federation Andrey Kozyrev saw the main priority of Russia's foreign policy

in cooperation with Western countries, in active support of their course and familiarization with it. Instead of the classic version of confrontation with Western countries, he called Russia's best choice – an Alliance with NATO which was reflected in the first document of the conceptual foundations of Russian foreign policy. However, Atlantean ideas could not fit into the routine of Russian politics, and, soon, this idea was abandoned. Three years after the adoption of the first Concept, in 1996, Kozyrev was replaced by Yevgeny Maksimovich Primakov, known for his anti-Western stance. It is with the name of Yevgeny Maksimovich that Russia's transition from Atlanticism to a multi-vector foreign policy is connected.